

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hegyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24

Befizetések postacsékkal:

„Sylvánia-nyomda Gyoma” csekkzárom 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra

Feloldó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„SYLVÁNIA” NYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 84.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
50 fillér. Éves hirdetésnél 10 százalék kedvezményt
adunk.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felsőházi tag választás

Értesülésünk szerint a Törvényhatósági Bizottságnak december 17-én tartandó közgyűlésén az 1926. évi XXII. t.-a-nak vonatkozó rendelkezései értelmében 1942. évben felsőházi tag, illetve póttag választásokat kell tartani az eddig megválasztott tagok illetve póttagok 10 éves megbízatásának lejártá folytán. Ez alkalommal vármegyénkben dr. Geist Gyula felsőházi tagnak és vitéz Réthy Béla póttagnak a megbízatása jár le. A vonatkozó rendelkezés értelmében egy rendes tagot és két póttagot fog Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága megválasztani.

Dr. Geist Gyula ezidőszerinti felsőházi tagunkat, akit a most lejáró ciklusnak utolsó évére éppen egy esztendővel ezelőtt választott meg Békésvármegye Törvényhatósága, bizonytalansággal osztatlan bizalmával fogja a Törvényhatóság megajándékozni. Nem kétséges, hogy az a bizalom megnyilvánulás, mellyel dr. Geist Gyulát Békésvármegye Törvényhatósága rendkívül nagy szótöbbséggel megválasztotta, ismételtelen teljes mértékben megnyilvánul és egyöntetűen fog személye felé fordulni, aki az iránta eddig megnyilvánult bizalmat és becsülést egy esztendő alatt csak gyarapíthatta. A vármegye minden rendű és rétegű lakossága jól ismeri dr. Geist Gyulát, aki mint Törvényhatósági bizottsági tag, valamint a közigazgatási bizottságunknak hosszú évek óta érdemes munkása és a Vármegyei Gazdasági Egyesületének néhai Beliczey Géza halála óta aktív vezetője és elnöke nem hangos szóval, de alapos tudásának és fáradhatatlan munkájának fényével szolgálta a közérdeket és Békés vármegyét. Egyéniségeinek értékei és tekintélye túlnőtték a vármegye határait, nevét az egész országban ismerik és tisztelik. A ma feladottai a közéleti problémák legelső sorba állítják a gazdasági kérdéseket.

Amikor a magyar gazdának itt a belső fronton ép oly súlyos kötelességei vannak, mint a honvédeinknek künn az ellenség előtt, akkor minden politikai megfontoltság és előrelátás nemcsak hogy javasolja, de egyenesen megköveteli, hogy vármegyénk felsőházi tagja ismét gazdaember és pedig a mezőgazdasági szaktudásnak és gyakorlatnak olyan mestere legyen, mint amilyen dr. Geist Gyula. Jövő munkásságához biztos irányt és értékes eredményt mutat dr. Geist Gyulának most egy esztendővel ezelőtt történt megválasztása alkalmával a Törvényhatósági Bizottság színe előtt mondott beszédéből ezek a szavak: „A politika sohasem volt kenyerem, de eddig mindig a magyar kenyér megteremtéséért dolgoztam”. „Teljes tudatában vagyok annak, hogy a gazdasági eredmények kivívásában nem nélkülözhető a társadalom egyetlen rétegének tudatos összhangzó munkássága sem ezért összetartozó együttes munkásságra kérek mindenkit, hogy becsületes magyar egységben dolgozhassunk a magyar kenyér megteremtéséért úgy, hogy minden igaz magyarnak egyformán jusson az áldott magyar kenyérből”. Tanui vagyunk annak, hogy amit akkor elmondott azért dolgozik ma is, s Békésvármegye közönsége tudatában van annak, hogy újra való megválasztásával a legméltóbb és legjobban rátermett férfit fogja az országgyűlés felsőházában való képviselésével megbízni.

Vitéz Réthy Béla felsőházi póttagnak a mandátuma is lejár. Személyében Békésvármegye közönsége annak a fiatalabb, de az előző világháborúban célossá edzett nemzedéknek a tagját választotta meg egy esztendővel ezelőtt felsőházi póttaggá, akiben az új Magyarországra küzdőknek egyik legtehetősebb harcosát találta meg. A keresztény és magyar gazdasági fejlődésnek példát adó

gyakorlati művelője, aki mint a legrégebb békésvármegyei polgári családnak minden becsülésre érdemes leszármazottja a magyar gyógyszerész iparnak fejlődésében nemkülönböztetve szakértelmének széles látókörének és nagy gyakorlati tudásának erővel már eddig is mindenütt tiszteletet, megbecsülést vívott ki magának. Ezek az adottságai és tulajdonságai minden tekintetben méltóvá teszik őt Békésvármegye Törvényhatóságának további bizalmára.

A második felsőházi póttagsági tisztségének betöltésével kapcsolatosan új egyéniségek felé fordul a vármegye figyelme. Dr. Sebők Elek békési ügyvédnek és dr. Székács István nagyszénási földbirtokosnak érdemes egyénisége és eddigi közéleti munkássága felé tekint a vármegye bizalma, mint olyan férfiakra, akik legméltóbbak arra, hogy köztjük közül az egyiknek személyében választassék meg a második felsőházi póttag.

Dr. Sebők Elek azok közé a férfiak közé tartozik, akik Békésvármegye közéletének régtől fogva vezető egyénisége. Törvényhatósági Bizottságunknak, valamint a Vármegyei Közigazgatási Bizottságnak tagja. A Békésvármegyei Gazdasági Egyesületnél, az Alföldi Első Gazdasági Vasútnál, a Hosszúfoki Ármentesítő Társulatnál és a Körösvölgyi Vizhasznosító Társulatnál értékes munkásságával vezető helyet foglal el. Különös figyelemreméltó és kiemelkedő az a munkássága, amelyet a Körösök hajózhatóvá tétele érdekében kifejtett. Éppen most a Horthy István duzzasztóműnek Békésszentandrásnál alig két hónappal ezelőtt történt felavatása után a legidősebb annak megállapítása, hogy megvalósítása král dr. Sebők Elek hervadhatatlan érdemeit szerzett. Komoly tudásával és a gyakorlati élet minden ágának alapos ismeretével nemkülönböztetve eddigi értékes közéleti tevékenységével méltán kiérdemli Békésvármegye közönségének telje irányuló bizalmát.

Dr. Székács István tb. főszolgabíró, nagyszénási földbirtokos viszont annak a fiatalabb generációnak a tagja, amelyik a sokat tanult és külföldön is sokat utazott, tehát gazdag elméleti és gyakorlati tapasztalatokkal bír, széles látókörű gazdának a típusát személyesíti meg. Kiváló gazda, aki a vármegyéjének közéletéből reá háruló kötelességekből is mindig példátadóan és önzellenül veszi ki a részét. Békésvármegye gazdatársadalmának iránta érzett megbecsülésének tanujele, hogy a vármegyei gazdasági egyesületnek két év óta alelnöke, amely tisztségét gazdatársainak a bizalmából kiválóan tölti be. A Magyar Élet Pártja nagyszénási szervezeteinek is elnöke. A vármegye törvényhatósági bizottságának és gazdasági albizottságának tagja és a vármegye gyűlésein — de máshol is — már többször hallatta szavát, amelyek mindenkor a legnagyobb figyelemre voltak méltók.

Az iskolák karácsonyi szünetének meghosszabbítása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében azokban a középiskolákban, közép-fokú iskolákban, szakiskolákban és népiskolákban, amelyek szénfűtésre vannak berendezve és nincsenek ellátva az egész fűtési időszakra szükségletüknek megfelelő szénmennyiséggel, a karácsonyi szünet ebben az iskolai évben december 20-án kezdődik és január 24-éig tart. Az ilyen iskolákban a meghosszabbított karácsonyi szüneten felül rendkívül szünetet is lehet engedélyezni, ha arra a tüzelőanyag hiánya miatt feltétlenül szükség van.

Azokban a középiskolákban, középfokú iskolákban, szakiskolákban és népiskolákban, amelyek nem szénfűtésre rendezkedtek be, de nem tudják

biztosítani az egész fűtési időszakra elegendő tüzelőanyagot, a folyó iskolai évben rendkívüli szünetet lehet engedélyezni. illetve a rendes karácsonyi szünetet meglehetősen hosszabbítani.

A rendkívüli szünet engedélyezésével, illetve a karácsonyi szünet meghosszabbításával kapcsolatban az illetékes hatóságoknak azt is meg kell vizsgálni, hogy az iskola fenntartót (igazgatót, gondnokságot, iskolaszéket) a tüzelőanyag kellő időben való beszerzésében nem terheli-e mulasztás.

A rendelet kimondja, hogy abban az iskolában, amely tüzelőanyaggal az egész fűtési időszakra el van látva, nem szabad rendkívüli szünetet engedélyezni, vagy a karácsonyi szünetet meghosszabbítani.

Végül kimondja a rendelet, hogy azokban az iskolákban, ahol legalább kétheti rendkívüli szünetet engedélyeztek, vagy a karácsonyi szünetet legalább két héttel meghosszabbították, február elsején és pünkösdelőtti szombaton is tanítani kell és a husvéti szünetet meg kell rövidíteni; ezenkívül sem főigazgatói, sem igazgatói szünetet nem lehet engedélyezni.

A következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A Budapesti Közlöny 1942. évi november 26-i számában megjelent közlemény szerint a Kormányzó ur Ófelműtsége a Miniszterelnök ur előterjesztésére a m. kir. pénzügyőrség 75. évfordulója alkalmából a pénzügyőrségi szolgálat terén példás kötelességteljesítéssel és odaadással kifejtett munkássága elismerésül a pénzügyminisztérium XVIII. főosztályába szolgálattételre berendelt Bácsy Lajos pénzügyőri főszemlész, gyomai lakos részére a Magyar Ezüst Érdemkeresztet méltóztatott adományozni.

Az engem legfelsőbb helyről ért kitüntetés szíves tudomására adom azzal a kérelemmel, hogy ezen közleményt a szerkesztésében megjelenő lapban közzétennisziveskedjék.

Nem azért kérem a hír publikálását, mintha ezzel egyéni hiúságomat igyekezném legyezgetni, hanem azért teszem, hogy a példamon okuljanak a gyomai ifjak, akik elkerülve a szülői háztól, ne feledkezzenek meg arról, hogy végeredményben gyomaiak s igyekezzenek megmutatni az otthoniaknak azt, hogy szegény ember is lehet tisztességes és becsületes s ha ezen elv mellett kitartanak,

akkor ezt az illetékesek nemcsak méltányolják, hanem legfelsőbb helyről is elismerik és érzékelhető módon a világ tudomására adják.

Ugy érzem, hogy az engem ért kitüntetés közvetve Gyomát is érinti, mert ott szívtam magamba a becsületes munka és kötelességteljesítés iránti készséget.

A hír közlésével azt szeretném elérni, hogy a gyomai ifjak, példamon okulva, minél több örömet szerezzenek, nemcsak a közeli hozzátartozóiknak, hanem a gyomai közösségnek is.

Szivességét előre is hálásan köszöni, őszinte híve
Budapest, 1942 december 5.

BÁCSY LAJOS

A világrészek mezőgazdasági termelése és fogyasztása

Európa többet termel az Egyesült-Államoknál

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet terjedelmes cikk keretében hasonlítja össze az egyes világrészek mezőgazdasági termelését és fogyasztását. A vizsgálatok az 1934—1938-as évekre vonatkoznak és a következő termékeket ölelik fel: buza, rozs, árpa, zab, tengeri, rizs, burgonya, cukor, kávé, tea, kakao, bor, dohány, gyapot, kender, juta, gyapoltvetőmag, lenvetőmag, szója, földi dió, korpá, pálmamag, olívoilaj, kókuszolaj, hus (az ökröhúst, birkahúst és kecskehúst is beleszámítva), tej, gyapju és selyem.

A cikk mindenekelőtt megállapítja, hogy mezőgazdasági termékek terén az egész világon Európa a legfontosabb fogyasztó. 1934—1938-ig Európa a világ növényi eredetű mezőgazdasági termékeinek 43.2 százalékát s az állati eredetű termékek 39.8 százalékát fogyasztotta el. Európa termelési hányada természetesen valamivel kisebb volt: állati termékek terén 35.5 százalékot, növényi termékek terén 24.6 százalékot tett. Az európai kontinens élelmiszeri helyzetének megítélésénél azonban arra is tekintettel kell lenni, hogy ebben a felsorolásban a hatalmas bevételre szoruló Anglia is

szerepel, úgyhogy Európa élelmiszeri helyzete ma Anglia nélkül jóval kisebb. E mellett nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy a jegyrendszer bevezetése folytán a termelés és a fogyasztás bizonyos fokig kiegyenlítődött, továbbá a tengelyhatalmak birtokába került gazdag szovjet mezőgazdasági területek is nagyot lendítenek Európa önellátásán.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy Európa többet termel az Egyesült-Államoknál. Észak-Amerika részesedése a világ növényi eredetű termékeknek 20 százalékra rug, fogyasztása viszont 11.8 százalékot tesz ki. A világ állati eredetű termékek termeléséből 20.3 százalék, fogyasztásából 20.9 százalék esik az északamerikai kontinensre. Állati termékek előállításánál Európa áll az első helyen, míg növényi termékek terén Ázsia után a második helyen következik.

Mindezek a számok azt bizonyítják, hogy Európa élelmiszer-ellátása nem csak, hogy nem forog veszélyben, hanem a háboru kitörése óta lényegesen javult is, úgyhogy a háboru további folyamán a lakosság elégséges ellátása nem okoz többé nehézséget.

A Volga fontossága a Szovjet gazdasági életében

A Volga birtokáért folyó harcok jelentőségét élénken bizonyítják a következő adatok. A hatalmas orosz folyó 132 millió hektárral együtt nagyobb területet ölel magába, mint Németország, Franciaország és Anglia együttvéve. Áterületén mintegy 50 millió ember él. A Leningráddal, Rigával és Archangelszkkal csatornák segítségével összekötött teherátfor-

galom 1926-ban még csak 17.3 millió tonna volt, de 1938-ban már 30 millió tonnára növekedett. Ez felülmúlja a világ három legnagyobb tengeri csatornájának, vagyis a Kaiser Wilhelm csatornájának 23 millió tonnás, a Szezi-csatorna 27 millió tonnás és a Panama-csatorna 20 millió tonnás forgalmát. A keleti hadjárat kitörése előtt évenként átlag 7—8

millió tonna földolajat szállítottak a Volgán. De nép ellátása is sokban függ a Volgától. Ha ugyanis a Volgadelta és a Káspi-tenger északi részének halzsákmányát nem sikerül a Volgán felszállítani, a Szovjetunió elveszti évi halásstermésének majdnem felét.

(TFK)

Hirdetmény

A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság rendelete alapján a községi adóhivatal értesíti az adózó közönséget, hogy mindazon természetes személyek, akik adóhátralékukat, valamint folyó évielőírásukat 1. évi december hó 31-ig kifizetik, 2 százalékos kamattérítésben részesülnek.

Gyoma, 1942 december 2.

KOVÁCS SÁNDOR
h. jegyző.

Kommüniké a vidéki sajtó részére

Az ország kenyérgabonaellátásában mutatkozó hiányok arra késztették a kormányt, hogy újraszabályozza a kenyérgabona és árpa beszállítását. A szabályozással egyidejűleg csökkentette az ellátatlanok kenyérfejadagját és az önellátók kenyérgabona fejadagját. A beszállítandó kenyérgabonának a cséplés során megállapított mennyisége ugyanis távolról sem elegendő a vetőmag és kenyérgabonaszükséglet fedezésére. Mindent el kell követnünk, hogy az ennek folytán jelentkező nehézségeket valaminő módon áthidaljuk. A kormány mindig bizott a gazdatársadalomnak a közérdekekkel szemben tanúsított megértésében. A mostani rendelet is feltételezi ezt, amikor a végrehajtást a gazdákra bizza. A magyar gazdának tudnia kell, hogy magatartásától függ az ország sorsa. Vessen számot mindenki lelkiismeretével és teljesítse az újabb beszállítási kötelezettséget becsületesen. Ma még mindenki felajánlhatja készletét annélkül, hogy az eddig elmulasztott kötelezettségéért büntetésben részesülne. Segítse elő mindenki az elszámolóbizottságok működését, ne kerüljön sor arra, hogy a közellátási miniszter által kiküldött tisztviselők, vagy a csendőrök és rendőrök a felülvizsgálat során azt állapítsák meg, hogy valaki még most sem tett eleget kötelességének, mert annak már súlyos következményei lesznek. Ez már elköszárnai és büntetéssel jár.

Keresem a párom

Tóth Imre tanító előadása a Karcagi Felsőiskolai Akadémián.

Előadása egy szép napkeleti mesével indult: az angyalok talárlókat téptek ketté s a földredobott féltallérok keresik egymást. Boldogok azok a felek, akik megelik igazi párjukat. Ez a párkeresés már a gyermeklányok huncutkodó játékában megnyilvánul, midőn a kis fiukkal kötekednek. Később a tánciskolában folytatódik a játék, majd a bálók szolgálatnak neki új színteret, mindez azonban komoly ügy: a párkeresés egy életre szóló kötés előkészítése.

Milyen élet társat keressen az ember? Szépet vagy jót? — veti fel a kérdést a továbbiak során az előadó. A tapasztalat szerint a külső szépség elbizakodottá teszi a fiút és leányt s megbízhatatlan, csapodár hajlamot ébreszt bennük. A belső szépség, a lelki finomság, azaz a jóság maradandóbb tulajdonság.

Hol keressék egymást? Korzón, bálban, társasösszejövetelen egymásra találhatnak, ez nem dönti el a kérdést, az a fontos, hogyha a leány megtalálja élete párját, tiszta érzésekkel készüljön a felelőség és anya magasztos hivatására. Az anya a család taró oszlopa. Az ő magatartása szabja meg a család életét, a család boldogsága az ő kezébe van téve. Ezt tudnia kell minden leánynak, amikor házasságra lép.

A kialakult élénk vitából kemeljük dr. Kiss Mihály tisztiorvos hozzászólását, aki rámutatott a párválasztás élettani okaira s hangsúlyozta, hogy a kunsági legény nem a bálban, hanem a munkában, főként aratáskor keresi meg élettársát, munkájából őrli meg a leány értékét. Török Ede s. lelkész, Sütő Imre tanító és Novák Károly tanító értékes és érdekes hozzászólása után Pap Bálintné nagytiszteletű asszony foglalta össze az elhangzottakat s zárta be a harmadik órát.

Jövő kedden Bróda Istvánné Hajnal Katalin tanítónő „Mire vállalkozom hogyan készülök” címen tart előadást.

A kőbölküti leventék mintaszerű olajtermelése. Kőbölküti község leventéi hét hold eddig műveletlen területet napraforgó-maggal vetettek be és oly mintaszerűen művelték, hogy közel 3000 pengő bevételt értek el. A kisalföldi mezőgazdasági kamara területén a napraforgótermesztési versenyben ők mutatták fel a legjobb eredményt. A leventék maguk végezték a behordást és a csepiést is. A kamara jutalomban részesítette a leventé egyesületet.

HIREK

Baromfitenyésztési tanfolyam. A Földművelésügyi Miniszter rendelkezésében f. hó 14-től 20-ig bezárólag Gyomán község-háza tanácstermében délután fél 6 és fél 8 között gyakorlati baromfitenyésztési tanfolyam lesz tartva. Ezen előadásoknak célja, hogy a mai rendkívüli időkben mi módon tehetjük jövedelmezővé a baromfitenyésztést és hogyan segíthetünk a nagy takarmány hiányon. Tekintettel arra, hogy a baromfitenyésztéssel az asszonyok foglalkoznak, így kívánatos, hogy a gazdákon kívül még asszonyok is minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

Komoly dolog az elsőtétítés. Sajnos, még mindig akadnak könnyelmű emberek, akik az elrendelt kötelező léggóltalmi intézkedések betartását nem teljesítik lelkiismeretesen. Főként az elsőtétítés körül tapasztalható ez és többben a szigorú rendőri büntetésből tanulják meg azt, hogy az elsőtétítés komoly dolog. Az elsőtétítést mindenki maga felelős és a felelősséggel meg a nemtudással nem lehet védekezni. Hiába sőtétít el a többi lelkiismeretesen, ha a szomszéd nem veszi elég komolyan a dolgot. Igenis — ha másként nem tanulja meg valaki az elsőtétítést, tanulja meg a szigorú büntetésből. A léggóltalmi intézkedések betartása közös magyar és emberi érdek, tehát figyelmezteljük a lakosságot az elsőtétítés szigorú betartására.

Békéscsabán, december 18-án tartja meg a Bajtársi Szolgálat a fagyűjést a hadbavonultak rászoruló családtagjai részére.

Szabályozták a tej- és tejtermékekből való mintavétel módját. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben részletesen megállapítja, hogyan kell szakszerűen mintát venni a tejből és tejtermékekből. A mintavétel módjának leírása mellett azt is közli a rendelet, hogy a mintavételi jegyzékönyvben milyen adatok feltüntetése szükséges, illetőleg kívánatos.

A budapesti vasnapok mérlege: 126 vagon. Husz napos előteljes gyűjési munka után befejeződtek a budapesti vasnapok. Az alapos előkészítés eredményeképpen minden házat felkerestek a gyűjtők és átveleék a közönség által felajánlott ócskavas- és fémhulladékot. Különő eredménnyel fejeződött be a budapesti vasnap-sorozat: 126 vagon hulladékanyag gyűlt össze. Ez az eredmény atavalyi budapesti gyűjtést közel 30 százalékkal felülmúlja.

Baleset. Tóth Lajos vendég-lős a ligeti pavillon bérletje, aki Szolnokon teljesít katonai szolgálatot. Tíz napi szabadságra hazajött Gyomára december hó 3-án csütörtökön. Szombaton délután olyan szerencsétlenül esett le a bicikliről, hogy ballábát bokában eltörte. Vasárnap beszállították a szolnoki katonai kórházba.

Közös bizottságot alakítanak az erdélyi protestáns egyházak. Az erdélyi református, unitárius és evangélikus egyházak vezetői közös tanácskozást folytattak az együttműködés céljából. Elhatározták, hogy mindhárom egyház előterjesztési tesz egyházkormányzati szervei elé egy erdélyi protestáns közös bizottság megalkotása végett, hogy mind nemzeti, mind egyházi szempontból e három egyház együttműködését, valamint a felekezeteik békéjét és a nemzeti egységét biztosítsák.

Csomagfelvételi korlátozás. További intézkedésig minden kedden és csütörtökön szünetel a csomagok felvétele a postahivataloknál. Kivétel csak a hivatalos, gyógyszer és táboriposta-csomagok képeznek.

A magyar társadalom népszerű repülőlapjának, a Magyar Szárnyak-nak legújabb, decemberi első száma megjelent. Értékes és gazdag tartalmával érdekes olvasmányul szolgál minden érdeklődőnek, nem csupán a szakembernek, hanem annak is, aki a legkorszerűbb repülésügyi vívmányokról és a repülők életéről és harcáról akar élvezetes cikkeket olvasni. A „Magyar Szárnyak” legújabb számának ára 50 fillér. A lap havonta kétszer jelenik meg. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal (VII. Király-utca 93.) készséggel küld.

Rossz diákok, akikből nagy emberek lettek. Ki gondolná, hogy Széchenyi István, a Tudományos Akadémia megalapítója, csak kinlódva tanult meg olvasni és írni? Vagy ki hiszi el, hogy Gárdonyi Géza harmadik képzős korában megbukott a magyar nyelvből? Számos ilyen érdekes esetet hoz fel a szellemóriások életéből a Tolnai Világlapjának legfrisebb száma, amelyben ezenkívül rendkívül érdekes és aktuális képekkel illusztrált cikkeket találunk a nagyháború legújabb fordulatáról, a kiűntetett magyar hősről. Térképes cikk vezet az olvasót a Kaukázusi rejtelmes világban. Számos novella és népszerű tudományos cikk teljesíti ki Tolnai Világlapja új számát, amelynek 24 fillér az ára.

A HONVÉD MEGBECSÜLÉSE

Századparacsnok közbenjárására házat és két hold kisalföldi földet kapott Hiros Sándor arcvonalon küzdő honvéd. A kisalföldi mezőgazdasági kamara közbeiktatásával csupán annyit kérvényezett, hogy felelőségét és kis családját ne lakoltassák ki az egykori cseh telepesektől visszamaradt házból, amelynek bérét Hiros Sándor arcvonaliszolgálatának kezdete óta — e vis maior miatt — nem fizette. A kisalföldi mezőgazdasági kamara táviratilag terjesztette a hősi magyar honvéd kérelmét a földművelésügyi miniszter elé, aki a kérelemre a magyar nemzet gondoskodásához és nemes szívéhez mért korszerű választ adott. Méltólegre tette a lakbér összegét és a ház értékét, s mindezt hozzájárta a magyar honvéd által házáért vállalt áldozattal, s mert a mértékig serpenyője a magyar honvéd áldozatvállalásának javára billent, a földművelésügyi miniszter a házhoz tartozó kétholdnyi földet is a honvédnek adta. Hiros Sándornak sem az otthon miatt, sem családja kenyeré miatt nem kell már aggódnia, a magyarok Istene a hősiességgel és helytálló türelemmel, amit a magyar honvéd szívébe oltott: a honvéd és a családja részére mindent kiteremtett. Hiros Sándor esetéből viszont minden küzdő honvédnek látnia kell, hogy a nemzet szíve velük és értük dobban, s amíg ők a szteppék havas éjszakáin őrhelyükön állanak, családjuk sem marad támasz nélkül, mert a küzdő honvédek és hozzátartozóit odahaza a nemzet szeretete veszi körül.

— Gondoljatok azokra, akik távol a hazától a legzordabb télen is helytállnak Magyarorszáért! Adjatok téliruhát a hadseregnek!

Kéthetes tanfolyamot rendez a Magyar Műszaki Szövetség vidékről jelentkező villamoshegesztők számára. Réletes tájkoztatót díjmentesen küld a szövetség Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 11.

Horvátországban december 7 és január 6 között szünetel a vasuti személyforgalom.

Színházi ujonságok Budapestén. Az őszi színházi idény ujdonságairól érdekes kritikákban számol be a Délibáb legújabb száma. Friss színházi beszámolók, elbeszélések, versek, kitűnő rádióműsor, divatrovat. Asszonyok postája, rejtvények, humor, gazdag filmrovat, rengeteg szebbnél szebb kép, ez a Délibáb legújabb száma. A legszebb és legnépszerűbb színházi héttalap egyben a legolcsóbb is, mert az ára csak 20 fillér.

Hirdessen lapunkban!

Érdekes,...

hogy a puli a lompos szőrű juhászkutyta és a vadászkutyta kereszteződéséből származik és már az ókorban is ismeretes volt, a középkortól kezdve pedig okosságánál fogva különös népszerűségre tett szert. A 16. és 17. században a vándoraidkók és büvések kísérője volt és mutatványaikban is szerepet vállalt. Okossága a flozofusoknak is feltűnt. Leibniz azt állítja egy puliról, hogy emberi hangokat hallott tőle. Schopenhauer, a borulató filozófus pedig kora diákságától kezdve mindig tartott pulikutyát és „Atma“-járól még végrendeletében is megemlékezett.

hogy a mókusok gombát gyűjteneik télire és fadagakra akasztva szárítják. Vannak, akik azt állítják, hogy az ember is tőlük tanulta ezt a szokást.

hogy a méhtenyésztés már a régi görögöknél is nagy elterjedtségnek örvendett és Krisztus előtt a negyedik században magában a kis Átlkában is 20 000 méhcsaládot tartottak nyilván.

hogy az ökör három méter távolságra lát a legjobban, míg egy méteren belül ugyszólván egészen vak.

hogy a házigér a 37 fokos meleget, a fehér egér pedig a 34-35 fokos meleget kedveli a legjobban.

hogy a földi giliszta erős esőzések után azért bujik elő a földből, mert a beható viz elnyelt oxigénjét bizonyos organikus anyagok magukhoz vonják és így oxigén nélkül marad. Oxigéntartalma vízben különben nagyon jól érzi magát, de csak éjjel. A fényvel szemben annyira érzékeny, hogy a napsugár a vízben is megöli. Ez az oka annak, hogy felhőszakadászerű nappali zápor után a tócsákban annyi élettelen gilisztát lehet látni

hogy a világ legritkább lepkéjét, amely Madagaszkár szigetén él, előbb felfedezték, mint valaki látta volna. Egy botanikus a sziget orchideafajtájából, amelynek porzói nagyon mélyen ülnek, arra a következtetésre jutott, hogy a szigeten 20 centiméteres ormányu lepkének is kell élnie, mert csak ez termékenyítheti meg ennek az orchideának virágait. A később csakugyan felfedezett lepké ezért a „predicta“ — „előre megmondott“ nevet kapta. (MN)

Mindenkinek szól ez a figyelmeztetés: aki itthon nyugodt kényelmet biztosító párnák környezetében és nem minden percében rea leselkedő veszedelmek között végzi polgári munkáját, tartsa erkölcsi kötelességének, hogy hősiességen adakozzék a honvédség elhagyott akciójára.

Apolló Mozgó Gyoma.

December 12

szombat

Nagy Kató, Ilse Werner, Hans Moser, Theo Kingen,
Lucie English:

ÉRETT LÁNYOK

Kedves, hangulatos bécsi történet.
Ifjúság! Szerelm! Vidámság! Bolváry-rendezés!

December 13-14-15 vasárnap-hétfő-kedd

Példátlan sikerű, nagy magyar világfilm:

Simor Erzs, Páger Antal, Tóth Julia, Rajnay Gábor,
Vaszary Piri, Puskás Tibor:

Dr. Kovács István

Merész problémák művészi filmje.
Páger Antal életének legnagyobb alkotását nyújtja.
Magyar Világhíradó.

December 16

szombat

Egy nő miatt

Az olasz filmgyártás szívemarkoló drámai mesterműve.
Egy nagy szerelem tragikus története.
Főszereplők: Emme Gramelica, Sergió Tofano.
UFA világhíradó.

ELŐADÁSOK: vásár- és ünnepnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 ó.,
hétköznap fél 4, fél 6 és fél 8 órákor.

Egyéves fennállását ünnepli most megjelent új számával az immár nagy népszerűségre szert tett IFJU REPÜLŐ, a magyar ifjúság kedvelt repülőlapja. Nagyszabású országos pályázata első részleteredményeit közli az új szám. E pályázat keretében rendkívül értékes pályadíjakkal jutalmazták azokat, akik a magyar repülőmodellezés fejlesztésére érdemes munkákat küldtek be. Dékány Zsigmond új zárttéri modelje, a Moly, bizonyára érdekes munkával látja el modellezőinket, akik egyébként Ijász Szabó J. legújabb kísérlettel modeljének megépítésével is fejleszhetik modellező szaktudásukat, ezuttal aszimmetrikus model építésével. Érdekes kis elbeszélés szól Ciprián barátról, a repülés egy magyar utörőjéről s Herczegh Lajos honvéd szép versét közli a lap. A gazdag és változatos tartalomról kiemelkedik még egy cikk a modelbenzinmotor szerkezetéről, a magyar modellező világ tevékenységéről, az IFJU Repülő most kiépített levelezőrendszere legújabb jelentéseiről, szóval a lap a magyar modellezés hí utikre. Az új szám, a decemberi „Ifju Repülő“ új számának ára 30 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivataltól (VII., Király utca 93) kérjen.

A Magyar Föld heti képeslap képekkel és értékes cikkeivel jelent meg. A magyar falu képes lapja, mely gazdasági cikkeiben számol be. Továbbá elbeszéléseket, verset, kisgazdák szakcikkeit, piaci és vásári árakat és rendelkezéseket találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivataltól, Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy az

angol-francia
szabást-varrást
Budapesten gyakoroltam, és
nőiszabó műhelyemet megnyitottam.

Varrást háznál is vállalok és egy ügyes leányt tanulónak felveszek.

Kérem a hölgyközönség szives pártfogását.

Tisztelettel:
KUN ZSIGMONDNÉ
Hatvani Eszter
női szabó mester.
Gyoma, Hősök Emlék-utja 11.

Arverési hirdetmény

Arverés alá kerül a gyomai, Zrinyi Ilona uti 2. szám alatti ház, 1943 január hó 5. napján pontosan 9 órákor Gyomán, a Járásbíróóság 3. ajtó-szám alatti helyiségében.

A KORONDI hírneves székely fazekasok és taplóáru készítőik, akiknek készítményei művészi szempontból is országos hírnévre tettek szert, országzászlót, hősök-emlékművét és kulturházat akarnak emelni községükben s arra kéri a megérd. közönséget, hogy vásárolják portékáikat, amelyről árjegyzékkel szívesen szolgálnak. Rendeléseket felvesz Korond Község Előjárósága, Korond, Udvarhely megye.

ENDRÓDI MOZI
1942 dec. 13-14 én, vasárnap
3-5-7 órákor,
hétfőn 5 és 7 órákor.
Kacagató vigjáték!

Leiki klinika

Főszereplők: Jávor Pál, Turay Ida,
Hidvéghy Vali, Pethes Ferenc,
Vitéz Benkő.

Vidám jelenetek váltakoznak a filmben,
ahol az emberek két órára megtalálják
a lelki klinikát.

A műsor kiegészítve.
Vigjáték és UFA híradókkal.

A HONVÉDSÉG téli ruha-
gyűjtő akciójának eredménye
ugyanolyan fontos, mint egy
megnyert csala. Adjanak megeg
ruhát a harcoló katonáknak, hogy
győztesen és jó egészségben tér-
hessenek haza!

Karácsonyfák
luc- és ezüstfenyők
nagyválasztékban
kaphatók ZÖLD BÉNI
szerszámfa-kereskedőnél,
gróf Tisza István ut 79.

Gyoma község ingatlanforgalma

Marjai Lajosné Izsó Róza és ifj. Izsó
Ferenc között osztályos egyezés köt-
teteit

P. Tóth Lajos vett Izsó Ferencől
kölesfenéki ingatlanokat 1350 P-ért.

Kovács Péter vett egy beltelkes in-
gatlant Iványi Aladár és Istvántól 2800
pengőért.

Pelyva Máté és neje Vaszkó Ilona
vették a Maródi Ferencné és társai
beltelkes lakóházát 14000 P-ért.

Izsó Benedekné vett egy tenénjárás
és egy sertésjárást 290 pengőért Tari
Dánieltől.

Publikáció

10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 f.

Háromnegyedes macskabunda, fél-
csikóbunda eladó. Horthy Miklós ut 11
szám alatt. 4-2

Kruchió Gábornál Garzó Gyula utca
1 szám alatt egy gramfon tizenhét
lemezzel eladó.

Tandí Imrénék Hősök Emlékutja
109 szám alatti háza italmérsi üzlet-
helyiség összes berendezéssel, jogfoly-
tonossággal eladó. 2-2

Király Sándor cipész egy tanulót fel-
vesz. Hősök Emlék-utja 54 szám. 3-3

Fekete hosszú téllkabát, fekete
ruha eladó, öz. Zöld Dánielné Lehel-
utca 13 szám alatt. 1-1

Szerkesztésért és kiadásért felel:
WAGNER MÁRTON.
Készült a könyvnyomtatás 501-ik szan-
tendéjében a Sylvania könyvnyomdában
Gyomán, felelős vezető: Teket Sándor.